

TU TI  
BỘ TR  
KIẾN T



CK.0000065850

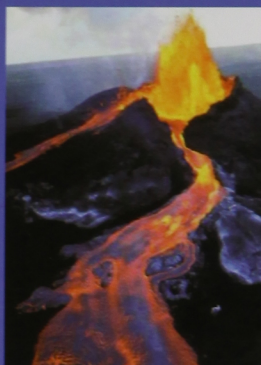
sĩ - Nhà giáo Nhân dân  
DŨNG (Biên soạn)

NHỮNG CHUYỆN LÀ CÓ THỂ BẠN  
**CHƯA BIẾT!**

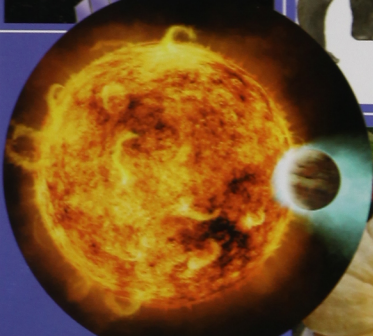
# KỶ LỤC

## MỚI NHẤT

### VỀ THẾ GIỚI TỰ NHIÊN & KHOA HỌC KỸ THUẬT



NGUYỄN  
HOC LIU



Nhà xuất bản Phụ nữ



# KỸ LỤC MỚI NHẤT

về THẾ GIỚI TỰ NHIÊN  
và KHOA HỌC KỸ THUẬT



GS-TS-NGND NGUYỄN LÂN DŨNG  
(Biên soạn)

NHỮNG CHUYỆN LÀ CÓ THỂ BẠN  
**CHƯA BIẾT**

# KỶ LỤC MỚI NHẤT

về THẾ GIỚI TỰ NHIÊN  
và KHOA HỌC KỸ THUẬT

*(In lần thứ hai)*

Nhà xuất bản Phụ nữ



## Lời nói đầu

Chúng ta đang sống trong một thế giới phẳng và chính công nghệ thông tin đã giúp nhân loại gần gũi nhau hơn. Bất kỳ chuyện gì xảy ra trên thế giới đều nhanh chóng được chuyển tải đến khắp nơi trong chốc lát. Thế giới tự nhiên, con người, xã hội đang hàng ngày hàng giờ tồn tại, biến động, trong đó không ít những sự kiện kì diệu xảy ra khiến con người phải kinh ngạc. Tuy nhiên kiến thức là vô tận và hiểu biết của con người chỉ là hữu hạn nên muốn nắm bắt được những sự kiện, những chuyện lạ có thật xảy ra trên thế giới thì rất cần có người chấp nối. Và người đó không ai khác chính là Giáo sư, Tiến sĩ, Nhà giáo Nhân dân Nguyễn Lâm Dũng. Ông không chỉ là một Giáo sư Đại học lâu năm, một nhà nghiên cứu, một chính khách với ba khóa đảm nhận trọng trách Đại biểu Quốc hội, mà đông đảo quần chúng quen biết ông với vai trò là một người rất quan tâm đến việc phổ biến khoa học.

Để có thể giới thiệu với bạn đọc những kiến thức phong phú, những chuyện kì lạ nhưng có thật trên thế giới, Giáo sư Nguyễn Lâm Dũng đã tìm tòi, tra cứu, tham khảo các nguồn tư liệu được xuất bản hàng năm và được phát hành rộng rãi trên thế giới. Đó là *Sách kỷ lục thế giới* (Guinness World Records - Guinness World Records Ltd) và *Sách Top 10 về mọi chuyện* (Top 10 of Everything Palazzo Editions Ltd)...

Chúng ta có biết xuất phát điểm của cuốn *The Guinness World Records* lại chính từ vị tướng của vị Giám đốc điều hành hãng bia Guinness có tên là Beaver? Trong một lần đi săn ở North Slob, bên bờ sông Slaney thuộc nước

Anh - ông cứ bị một ý nghĩ luẩn quẩn trong đầu. Rằng ở châu Âu, loài chim bị săn nào bay nhanh hơn: Chim choi choi vàng hay gà gô? Và ông nhận thấy hầu như không thể tra cứu trong bất cứ cuốn sách nào để có thể chắc chắn loài choi choi vàng có phải là loài chim bay nhanh nhất hay không? Ông cũng cho rằng ắt hẳn sẽ có rất nhiều cuộc tranh cãi diễn ra hàng đêm tại các quán rượu ở Anh, Ireland về các kỷ lục. Từ những bản khoản thắc mắc đó, Beaver nhận ra rằng nếu cuốn sách kỷ lục giải quyết được các cuộc tranh cãi này chắc hẳn sẽ rất nổi tiếng. Thế rồi cuốn *The Guinness of Records* ra đời vào tháng 8 năm 1955 đã nhanh chóng nằm trong danh sách các sách bán chạy nhất tại Anh. Sau đó tiếp tục lan rộng vào thị trường sách các nước Mỹ và trở thành cuốn sách nổi tiếng trong suốt nhiều năm.

Những ấn phẩm gần đây tập trung vào các kỷ lục phi thường do con người xác lập. Ngoài các kỷ lục thi đấu, sách chứa đựng nhiều thông tin về các chuyện lạ, kỷ lục trong thế giới tự nhiên, kỹ thuật, văn hóa thể thao, nghệ thuật, đời sống con người... Sách kỷ lục Guinness dùng để tra cứu được xuất bản hàng năm, tập hợp các kỷ lục được công nhận trên toàn thế giới.

Bộ sách *Những chuyện lạ có thể bạn chưa biết* sẽ được bổ sung, cập nhật hàng năm khi tái bản với các kỷ lục và chuyện lạ mới nhất.

Tập sách bạn đang có trên tay chính là cuốn *Kỷ lục mới nhất về Thế giới tự nhiên và khoa học kỹ thuật*. Hy vọng với cuốn sách này, độc giả Việt Nam sẽ được cung cấp thêm rất nhiều thông tin bổ ích, lý thú. Đồng thời cuốn sách cũng là nguồn tư liệu cần thiết để bạn đọc, đặc biệt là các em học sinh tham khảo trước khi tham gia cuộc thi trắc nghiệm, hay tham dự các trò chơi Game show phổ biến trên Đài truyền hình Việt Nam.

Tân trọng giới thiệu cùng bạn đọc!

**NHÀ XUẤT BẢN PHỤ NỮ**





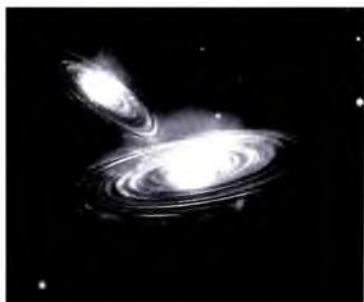
# THẾ GIỚI TỰ NHIÊN

## HIỆN TƯỢNG TỰ NHIÊN

### ⇒ Ngôi sao gần (Cận tinh) hệ Mặt trời nhất?

Cận tinh hay proxima Centauri (tiếng Latinh *proxima*: có nghĩa là “bên cạnh” hoặc “gần nhất”) là một sao lùn đỏ nằm cách hệ Mặt trời xấp xỉ 4,2 năm ánh sáng ( $4.0 \times 10^{13}$  km) trong chòm sao Bán Nhân Mã. Nó được Robert Innes, giám đốc đài quan sát Union ở Nam Phi, khám phá vào năm 1915. Khoảng cách từ nó đến các ngôi sao gần nhất thứ hai và thứ ba so với Mặt trời, (Alpha Centauri A và B tạo nên hệ sao đôi Alpha Centauri) là 0,21 năm ánh sáng. Do là ngôi sao gần nhất, đường kính góc của nó có thể đo được trực tiếp, với đường kính góc bằng 1/7 của Mặt trời. Khối lượng của Cận tinh bằng khoảng 1/8 khối lượng Mặt trời, và mật độ trung bình bằng 40 lần của Mặt trời. Mặc dù có độ sáng trung bình rất thấp, Cận tinh là

ngôi sao lóe sáng (diệu tinh) thỉnh thoảng bùng sáng lên do hoạt động từ trường. Đến nay việc tìm kiếm các vật thể quay quanh Cận tinh vẫn chưa thành công. Do Cận tinh là một ngôi sao lùn đỏ và lóe sáng, liệu hành tinh quay quanh nó có thể có sự sống hay không vẫn là câu hỏi đang được tranh luận. Cũng vì là ngôi sao gần nhất cho nên đã có những đề xuất nó là một trong những đích đến của các chuyến du hành giữa các ngôi sao.



### ➔ Khoảng cách ngắn nhất giữa hai hố đen là bao nhiêu?

Vào tháng 3-2009 các nhà thiên văn học cho biết Chuẩn tinh (Quasar) SDSSJ 153636.22+044127.0, một thiên hà phát ra năng lượng điện từ rất lớn đã xuất hiện để chứa hai hố đen (Black holes) ở trung tâm của nó. Hai hố đen nhị phân

(Binary) này nặng với đương lượng 50 triệu và 20 triệu. Có những mặt trời tương ứng nhưng cách nhau khoảng 1 phần 3 năm ánh sáng. Chuẩn tinh này cách Trái đất của chúng ta 4 tỉ năm ánh sáng.



### ➔ Loại Thiên hà nào phổ biến nhất?

Trong số hàng trăm triệu thiên hà của vũ trụ thì phổ biến nhất là các Thiên hà xoắn ốc (Spiral galaxies) giống như Ngân hà của chúng ta.

Khoảng 77% các thiên hà trong vũ trụ đã quan sát được là các thiên hà xoắn ốc. Các Thiên hà xoắn ốc có hình cánh tay dài xoắn ốc hướng tới một chỗ phình sáng ở trung tâm.